

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยชุมชนท้องถิ่นกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตความมั่นคง จังหวัดสงขลา สำเร็จลุล่วงไปด้วยการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี พ.ศ. 2555 และสถาบันสันติศึกษาที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ อดีตประธานคณะกรรมการสาขา รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ กังสนันทน์ กรรมการสาขา รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ และคุณเวชยันต์ เสงสุวนิช หัวหน้าส่วนติดตามและประเมินผลการวิจัย การกิจมาตฐานระบบวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนให้ คณะวิจัยได้มีโอกาสทำงานชิ้นนี้ ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสักการ ดร.โสภณ จิระเกียรติกุล และอาจารย์ดำรง เสียมไหม ที่รับเป็นที่ปรึกษางานวิจัยนี้

ขอขอบคุณ ดร.นฤทธิ์ ดวงสุวรรณ คุณยุรี แก้วชูช่วง และคุณจันทนา เจริญวิริยะภาพ ที่ร่วมเป็นวิทยากร ให้คำแนะนำในการจัดประชุมท้องถิ่นเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นทั้ง 16 ตำบล หน่วยงาน ภาคราชการ และภาคเอกชน ในอำเภอจะนะ อำเภอเทพา อำเภอนาหวี และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ที่ให้ความช่วยเหลือในการ ประสานงานในด้านต่างๆ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการทำงานจนสำเร็จลุล่วงไปได้ และขอขอบคุณอย่างยิ่งต่อผู้ให้การสัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ให้การสนับสนุนการทำงาน และ ประชาชนทุกคนในพื้นที่อำเภอจะนะ นาหวี เทพา และสะบ้าย้อย

คณะผู้วิจัยยินดีน้อมรับข้อแนะนำและข้อเสนอจากทุกท่านเพื่อการปรับปรุงงานวิจัยให้มี ประโยชน์ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และคณะผู้วิจัย
สิงหาคม 2558

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยเรื่อง ชุมชนท้องถิ่นกับกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ
ในเขตความมั่นคงจังหวัดสงขลา
Local Community Development and Participatory Process in
Flatland Management of an Insurgency-Prone Area in
the Songkhla Province

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2555 จำนวนเงิน 855,000 บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 9 เดือน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2555 ถึง เดือนเมษายน 2557
รายนามคณะผู้วิจัย พร้อมทั้งหน่วยงานที่สังกัดและหมายเลขโทรศัพท์

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสัจการ ที่ปรึกษา
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 286659
2. ดร.โสภณ จิระเกียรติกุล ที่ปรึกษา
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 282448
3. นายดำรง เสียมไหม ที่ปรึกษา
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 073 331304
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ หัวหน้าโครงการ
สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 289455
5. นายโชคชัย วงษ์ธานี นักวิจัย
สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 289463
6. นายอุสมาน หวังสนิ นักวิจัย
สมาคมรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ภาคใต้ โทรศัพท์ 074 289463
7. นางสาวยาสมิน ชัตตาร นักวิจัย
สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 289463
8. นางนิยาวาเฮร์ ไพบูลย์ ผู้ช่วยวิจัย
สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 289463
9. นายอิมรอน ซาเหาะ ผู้ช่วยวิจัย
สถาบันสันติศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โทรศัพท์ 074 289463

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้ทรัพยากร ความต้องการและความพร้อมในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ความมั่นคงจังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษากระบวนการจัดทำแผนชุมชน และการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำอย่างมีส่วนร่วม และ 3) เพื่อเสนอแนะรูปแบบกระบวนการประสานความร่วมมือและบูรณาการจัดการพื้นที่ โดยใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สัมภาษณ์เชิงลึก และสนทนากลุ่มย่อย พื้นที่ศึกษาประกอบด้วย 16 ตำบล 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภोजะนง อำเภอกงหรา อำเภอนาทวี และอำเภอบันนังสวย

ผลการศึกษา พบว่า ความต้องการและความพร้อมของชุมชนในการจัดการลุ่มน้ำ ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของชุมชน ต้องการให้รักษาความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเหล่านั้นไว้โดยอาศัยการมีส่วนร่วม และการมีบทบาทในการจัดการทรัพยากรร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ (2) ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยให้การพัฒนาอุตสาหกรรมอยู่นอกชุมชน และปฏิเสchutzอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่กระทบต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม และการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม หรือให้มีการกำหนดเขตพื้นที่ให้ชัดเจน โดยต้องให้อยู่นอกเขตชุมชน ตลอดจนประชาชนต้องได้รับเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกินของตนเอง (3) ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดการระเบียบ/ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดี พบว่าปัญหาที่ได้รับเสียงสะท้อนเกือบทุกพื้นที่ คือ ปัญหายาเสพติด และ (4) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม ต้องการให้มีการขยายโครงข่ายโทรคมนาคมที่เป็นถนนสายหลักและถนนสายรองเพิ่มขึ้น ที่สามารถเชื่อมต่อกับชายแดนและแหล่งท่องเที่ยวได้มากขึ้น ตลอดจนปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณแหล่งท่องเที่ยว และพื้นที่สาธารณะอื่นๆ ให้มีความพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวได้ สำหรับกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาลุ่มน้ำนั้น ต้องจัดให้มีการมีส่วนร่วมโดยตัวแทนจากประชาชนในพื้นที่ในทุกขั้นตอน ส่วนด้านรูปแบบกระบวนการประสานความร่วมมือและบูรณาการจัดการพื้นที่นั้น งานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะ คือการกำหนดให้มีการพัฒนาแผนงานเป็นข้อมูลเพื่อเสนอและผลักดันให้เป็นยุทธศาสตร์ของจังหวัดสงขลา โดยกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานความมั่นคงควรร่วมกำหนดแผนการพัฒนา และปรับยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 4 อำเภอ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ทั้งนี้ให้ใช้ข้อมูลและกลไกในการวิจัยเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะสู่การจัดการลุ่มน้ำโดยชุมชนต่อไป

คำสำคัญ: ชุมชนท้องถิ่น กระบวนการมีส่วนร่วม การจัดการลุ่มน้ำ เขตพื้นที่ความมั่นคง
จังหวัดสงขลา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the use of natural resources of an insurgency-prone area in the Songkhla Province, the needs and focus for community development; 2) to investigate processes in preparing community roadmaps and participatory management of its flatlands; and 3) to recommend a co-operative and comprehensive model for area management. This qualitative research was carried out through participatory observation, in-depth interviews, and focus groups. The area of study covered 16 representative subdistricts of 4 districts, namely Jana, Tepa, Natawe, and Saba-yoi.

It was found that the community's needs and focus in managing its flatlands were in 4 aspects. Concerning natural resources and environment, it focused on developing and improving natural tourist destinations while maintaining the richness of natural resources through members' participatory management and co-operation with local administrative organizations and related agencies. Regarding economy, trading, investment, and tourism, the community objected big-scale industries that would have impacts on way of life, culture, and environment. If there is industrial development, there must be a clear-cut designated zone outside the community. Community members must be granted title-deeds to their lands. As for quality of life, culture, community order and administration, it was found that almost every area was confronted with drug problems. Concerning infra-structure and communication networks, the community wanted both major and minor roads expanded more to connect with borders and tourist spots. It also demanded landscape improvement for tourism areas and other public space. Additionally, local participation in development is needed. Last, pattern of coordination, this study recommends that a development of an informative master plan to be submitted and pushed as a strategic roadmap of the Songkhla province under the co-operative management and financial support of the governmental organizations and security divisions. To fulfill the goals of the development, the plan must answer the needs of the community. That is, it must use the data and mechanism of this research as guidelines for the community's management of its flatlands.

Keywords: local community, participatory process, flatland management, insurgency-prone area, Songkhla Province

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 กรอบแนวคิดของการวิจัย	5
1.4 ระเบียบวิธีวิจัยและแผนการดำเนินการ	5
1.5 แผนการดำเนินโครงการ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	
2.1 พื้นที่ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้	9
2.2 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	11
2.3 ชุมชนท้องถิ่น	15
2.4 การมีส่วนร่วมของชุมชน	19
2.5 ทูทางสังคม	28
2.6 ตัวชี้วัดระดับการพัฒนาและความต้องการ	30
2.7 การจัดการลุ่มน้ำโดยชุมชน	36
2.8 การจัดทำแผนชุมชน	40
2.9 การวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน (SWOT)	45
2.10 ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 วิธีดำเนินการวิจัย	58
3.2 พื้นที่ดำเนินการวิจัย	60
3.3 แผนการดำเนินงาน	61
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก จังหวัดสงขลา	64
4.2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ	65
4.3 ข้อเสนอแนะและการพัฒนาระดับพื้นที่	87
4.4 การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อม (สภาพแวดล้อมภายใน/สภาพแวดล้อม ภายนอก) โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ของพื้นที่ลุ่มน้ำ ในเขตความมั่นคง จ.สงขลา	108
4.5 ข้อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบลตามความต้องการของพื้นที่ แยกตามอำเภอ	116
4.6 แผนพัฒนาระดับอำเภอ	127
4.7 ความพร้อมและความต้องการของชุมชนในการจัดการลุ่มน้ำ	129
4.8 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ	143
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	
5.1 ความพร้อมและความต้องการของชุมชนในการจัดการลุ่มน้ำ	135
5.2 กลไกการจัดการ รูปแบบการแก้ปัญหาในการขับเคลื่อนแผนงาน	139
5.3 ปัญหา อุปสรรคในการวิจัย	141
5.4 ข้อเสนอแนะ และทิศทางการพัฒนางานวิจัย	142
บรรณานุกรม	144
ภาคผนวก	148

สารบัญญัตินำ

	หน้า	
ตารางที่ 1	ลุ่มน้ำย่อยในเขตลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	12
ตารางที่ 2	กระบวนการและเครื่องมือการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	27
ตารางที่ 3	ค่า HDI ของประเทศไทย แบ่งตามปี และตัวชี้วัด	31
ตารางที่ 4	ค่า MPI ของประเทศไทยปี 2011	32
ตารางที่ 5	แผนพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์เชิงพื้นที่	56
ตารางที่ 6	การประชุมระดับพื้นที่ของโครงการ	58
ตารางที่ 7	การประชุมระดับอำเภอของโครงการ	59
ตารางที่ 9	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย	65
ตารางที่ 10	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลคูหา อำเภอสะบ้าย้อย	68
ตารางที่ 11	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย	69
ตารางที่ 12	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย	70
ตารางที่ 13	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลลำไพล อำเภอเทพา	72
ตารางที่ 14	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะกอม อำเภอเทพา	73
ตารางที่ 15	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลเทพา อำเภอเทพา	75
ตารางที่ 16	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลปากบาง อำเภอเทพา	77
ตารางที่ 17	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลนาทับ อำเภอจะนะ	79
ตารางที่ 18	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลบ้านา อำเภอจะนะ	80
ตารางที่ 19	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลตลิ่งชัน อำเภอจะนะ	81
ตารางที่ 20	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะกอม อำเภอจะนะ	82

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 21	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลประกอบ อำเภอนาทวี	83
ตารางที่ 22	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี	84
ตารางที่ 23	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลสะท้อน อำเภอนาทวี	85
ตารางที่ 24	ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ของตำบลนาทวี อำเภอนาทวี	87
ตารางที่ 25	ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล	88
ตารางที่ 26	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล	89
ตารางที่ 27	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดีของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล	90
ตารางที่ 28	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม ของอำเภอสะบ้าย้อย จำแนกตามรายตำบล	93
ตารางที่ 29	ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล	94
ตารางที่ 30	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล	95
ตารางที่ 31	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคม ชุมชน และการบริหารจัดการที่ดีของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล	96
ตารางที่ 32	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม ของอำเภอเทพา จำแนกตามรายตำบล	97
ตารางที่ 33	ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล	98
ตารางที่ 34	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล	99
ตารางที่ 35	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคมชุมชน และการบริหารจัดการที่ดีของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล	100
ตารางที่ 36	ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม ของอำเภอจะนะ จำแนกตามรายตำบล	102

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 37 ข้อเสนอแนะการพัฒนาระดับพื้นที่ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล	103
ตารางที่ 38 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล	104
ตารางที่ 39 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม การจัดระเบียบ สังคมชุมชน และการบริหารจัดการที่ดีของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล	105
ตารางที่ 40 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคม ของอำเภอนาทวี จำแนกตามรายตำบล	107
ตารางที่ 41 ข้อเสนอยุทธศาสตร์ในการพัฒนาตำบลตามความต้องการของพื้นที่ แยกตามอำเภอ	117
ตารางที่ 42 ภาพรวมของแผนพัฒนาระดับอำเภอระยะสั้นและระยะยาวของอำเภอ ในพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตความมั่นคงจังหวัดสงขลา	127

สารบัญญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลา	4
ภาพที่ 2	กรอบแนวคิดการวิจัย	5
ภาพที่ 3	พื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก	11
ภาพที่ 4	ระดับขั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน	23
ภาพที่ 5	ระดับการมีส่วนร่วม	24
ภาพที่ 6	ดัชนีการพัฒนามนุษย์ (HDI)	30
ภาพที่ 7	ดัชนีความยากจนแบบหลายมิติ (Multidimensional Poverty Index- MPI)	32
ภาพที่ 8	กรอบการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม	62
ภาพที่ 9	ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกจังหวัดสงขลา	65
ภาพที่ 10	กลไกการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตภาคใต้ฝั่งตะวันออก จังหวัดสงขลา	128
ภาพที่ 11	กลไกการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำในเขตภาคใต้ฝั่งตะวันออก จังหวัดสงขลา	140
ภาพที่ 12	ลักษณะทางกายภาพของอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	150
ภาพที่ 13	ขอบเขตการปกครองตำบลทุ่งพอ อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	152
ภาพที่ 14	ขอบเขตการปกครองตำบลคูหา อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	154
ภาพที่ 15	ขอบเขตการปกครองตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	157
ภาพที่ 16	ขอบเขตการปกครองตำบลสะบ้าย้อย อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา	159
ภาพที่ 17	ขอบเขตการปกครองและลักษณะทางกายภาพของอำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	162
ภาพที่ 18	ขอบเขตการปกครองตำบลลำไพล อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	164
ภาพที่ 19	ขอบเขตการปกครองตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	165
ภาพที่ 20	ขอบเขตการปกครองตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	168
ภาพที่ 21	ลักษณะทางกายภาพและขอบเขตการปกครองของอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา	171
ภาพที่ 22	ขอบเขตการปกครองตำบลนาทับ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา	173
ภาพที่ 23	ขอบเขตการปกครองตำบลตลิ่งชัน อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา	177
ภาพที่ 24	ลักษณะทางกายภาพและขอบเขตการปกครองของอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	180
ภาพที่ 25	ขอบเขตการปกครองตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	182
ภาพที่ 26	ขอบเขตการปกครองตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	184
ภาพที่ 27	ขอบเขตการปกครองตำบลสะท้อน อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	186
ภาพที่ 28	ขอบเขตการปกครองตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา	188